

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 18C/265/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314202764
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8314202764.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v právnej veci navrhovateľa: HOME CREDIT Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, práv. zast. AK Korytár s.r.o., Sladovnícka 13, Trnava, proti odporcovi: A. Y., nar.XX.XX.XXXX, bytom C. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, práv. zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, AK Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, o zaplatenie 485,60 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd p r i p ú š ť a vstup vedľajšieho účastníka Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, ktorý vystupuje na strane odporcu.

Súd návrh z a m i e t a .

Súd náhradu trov konania odporcovi n e p r i z n á v a .

Navrhovateľ j e p o v i n n ý uhradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 82,48 eur na účet jeho právneho zástupcu v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu podal dňa 07.03.2014 na tunajší súd návrh, ktorým žiadal zaviazať odporcu k zaplateniu sumy 485,60 eur s úrokom z dlžnej sumy, ako aj k náhrade trov konania.

Svoj návrh navrhovateľ odôvodnil tým, že dňa 22.02.2008 uzavrel s odporcom Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť odporcovi dohodnutý úverový rámec vo výške 1 200,- eur za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu s možnosťou navýšenia a odporca sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky navrhovateľa. Odporca sa zaviazal splácať poskytnutý úver v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je určený v zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a prípadne úhrada za poistenie. Podľa tvrdenia navrhovateľa odporca platobnú disciplínu nedodrжал, poskytnutý úver v dohodnutej dobe nevrátil, čím porušil dohodnuté úverové podmienky. Dňa 27.09.2011 vyzval navrhovateľ odporcu k úhrade dlžnej sumy vo výške 484,76 eur spolu s upozornením na jej vymáhanie súdnou cestou. Pohľadávka navrhovateľa vo výške 485,60 eur pozostáva z istiny vo výške 420,33 eur a úroku vo výške 65,27 eur z poskytnutej istiny do dňa podania návrhu na súd.

Dňa 30.07.2014 bolo súdu doručené oznámenie Združenia spotrebiteľov Slovenska, o.z., že vstupuje do tohto konania na strane odporcu ako vedľajší účastník za účelom ochrany jeho práv ako spotrebiteľa.

Na pojednávanie nariadené na deň 19.01.2015 sa nedostavil ani navrhovateľ ani vedľajší účastník, hoci predvolanie na pojednávanie im bolo doručené riadne a včas. Navrhovateľ ospravedlnil svoju neúčast' podaním doručeným súdu dňa 16.01.2015, v ktorom súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Namietal vstup vedľajšieho účastníka do konania a na podanom návrhu trval v celom rozsahu. Vedľajší účastník rovnako ospravedlnil svoju neúčast' podaním doručeným súdu dňa 19.12.2014 a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Súd v súlade s § 101 odsek 2 Občianskeho súdneho poriadku vec prejednal v ich neprítomnosti. Odporca sa pojednávania zúčastnil.

Pokiaľ ide o vstup vedľajšieho účastníka do konania, súd sa prednostne musel vysporiadať s námietkou vznesenou zástupcom navrhovateľa, ktorý nesúhlasil s jeho vstupom do konania. S účinnosťou od 15.10.2008 O.s.p. zaviedol novú skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať v konaní ako vedľajší účastníci; ide o ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. Medzi tieto subjekty môžeme zaradiť aj právnické osoby, ktorých predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľa, pričom tento zámer zákonodarcu vyplýva aj z dôvodovej správy k ustanoveniu § 93 ods. 2 O.s.p. Citované ustanovenie nevyžaduje právny záujem právnických osôb, ktorých cieľom je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Legitimáciu na vstup tohto vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon. Z dôvodovej správy vyplýva, že je tomu tak preto, že cieľom tejto právnej úpravy bolo rozšíriť ochranu práv na prípady, na ochrane ktorých existuje dôležitý verejný záujem, avšak v ktorých by bolo veľmi problematické zo strany subjektov, ktoré majú vzhľadom na svoje zameranie alebo predmet činnosti záujem na ochrane tohto verejného záujmu, vstupovať do konaní ako vedľajší účastníci. Oprávnenie na vstup do konania vyplýva teda priamo z platnej legislatívy. V prípade sporov na ochranu spotrebiteľa tak na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, a to zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vedľajší účastník v súlade s ustanovením § 93 ods. 3 O.s.p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Možnosť vstupu do konania je obmedzená len dobou trvania konania. Vedľajší účastník tak môže vstúpiť do konania kedykoľvek od momentu jeho začatia až do doby, kedy sa konanie skončí. Začiatok konania je daný dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie, alebo keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu (§ 82 ods. 1 O.s.p.).

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. V danom prípade vedľajší účastník podal návrh na vstup do konania, a to oznámením doručeným súdu dňa 17.07.2014, teda z vlastného podnetu vstúpilo do konania, pričom jedná sa o právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, a to zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Súd ostatné náležitosti spochybnené navrhovateľom skúmať nemusí, preto vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu pripustil.

Predmetom tohto konania je zaplatenie sumy 485,60 eur s úrokom vo výške 21,48 % ročne zo sumy 420,33 eur od 05.03.2014 do zaplatenia titulom nesplnenia povinností odporcu zo zmluvy o revolvingovom úvere.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 04.03.2014 spolu s jeho prílohami, a to úverovou zmluvou č. 5807081844 zo dňa 22.02.2008, Úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia (ďalej len „Úverové podmienky“), výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 27.09.2011, výpisom z účtu odporcu za september 2008, splátkovým kalendárom odporcu, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka zo dňa 23.07.2014, vyjadrením vedľajšieho účastníka zo dňa 04.09.2014, vyjadrením navrhovateľa zo dňa 01.10.2014, výsluchom odporcu na pojednávaní dňa 19.01.2015, a zistil tento skutkový stav:

Účastníci tohto konania uzavreli dňa 22.02.2008 úverovú zmluvu číslo 5807081844, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi úver vo výške 19 790,- Sk, tj. 656,90 eur na nákup v zmluve špecifikovaného tovaru.

Z vyjadrenia navrhovateľa zo dňa 01.10.2014 vyplýva, že podpisom predmetnej úverovej zmluvy účastníci tohto konania uzatvorili aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, ktorý je možno špecifikovať ako dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver. Odporca má k dispozícii finančné prostriedky vo výške dohodnutého úverového rámca, pričom úverovým rámcom sa rozumie maximálny objem úveru, ktorý je odporca oprávnený čerpať. Výška nevyčerpaného zostatku úverového rámca sa odporcovi automaticky zvyšuje v závislosti na splácaní revolvingového úveru. S každou uhradenou mesačnou splátkou sa tak obnovuje čiastka, ktorú si v prípade potreby môže opäť požičať. Nakoľko

revolvingový úver sa platí samostatne, má aj iné číslo VS, v danom prípade 5807081844. Zmluva o revolvingovom úvere sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy za podmienok stanovených v Úverových podmienkach a účinnou okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom kreditnej karty, ku aktivovaniu ktorej došlo zamýšľaným úkonom odporcu, a to zavolaním na určené telefónne číslo. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, ktorá bola dohodnutá na sumu 663,88 eur. Zároveň nie je možné ani vopred dohodnúť počet splátok, a rovnako výška pravidelnej mesačnej splátky sa mení v závislosti na výške nesplatennej dlžnej čiastky. K prvému čerpaniu revolvingového úveru, t.j. k jeho poskytnutiu, došlo 16.09.2008, pričom celková výška vyčerpanej sumy predstavovala 663,88 eur; prvá mesačná splátka bola splatná dňa 20.10.2008. Špecifikácia poplatkov a výška úrokovej sadzby bola stanovená v Sadzobníku poplatkov a odmien. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukazoval na hlavu 9 § 4 Úverových podmienok. Podľa tvrdení navrhovateľa sa odporca dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok poskytnutého úveru, a preto v zmysle § 3 hlavy 6 Úverových podmienok stal sa celý úver splatným ku dňu 27.09.2011, kedy navrhovateľ vyzval odporcu na úhradu dlžnej čiastky.

Navrhovateľ si tak uplatnil právo na zaplatenie sumy 485,60 eur pozostávajúcej z istiny 420,33 eur a z úroku z poskytnutej istiny do dňa podania návrhu vo výške 65,27 eur. Odporca vyčerpal z revolvingového úveru sumu 663,88 eur a reálne uhradil sumu 891,31 eur. Navrhovateľ mal za to, že predmetná úverová zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky v zmysle ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 08.09.2014 uviedol, že zmluvným ustanovením o uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere bolo spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie úveru na obstaranie kúpy produktu v hodnote 20 790,- Sk vnútené aj poskytnutie revolvingového úveru, o ktorý vôbec nežiadal a nemal možnosť vylúčiť zmluvu o revolvingovom úvere. Toto ustanovenie je napísané tak drobným písmom, že pre priemerného spotrebiteľa je takmer nemožné si ho všimnúť. Uviedol, že táto zmluva o revolvingovom úvere je absolútne neplatná a nespĺňa ani základné náležitosti v zmysle § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nemožno hovoriť ani o písomnej forme zmluvy, nakoľko k prijatiu návrhu na uzavretie revolvingovej zmluvy dochádza konkludentne, nie na základe písomnej formy, ktorá sa vyžaduje. Zmluvná podmienka o dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere spôsobuje následky, že spotrebiteľ by nemohol uzavrieť zmluvu o úvere, pokiaľ by odmietol revolvingový úver, nakoľko táto podmienka je predtlačená. Nie je podstatné, či došlo k čerpaniu revolvingového úveru, nakoľko spotrebiteľovi je daný k dispozícii produkt, o ktorý vôbec nežiadal a nemal prehľad o podmienkach, ktoré sú spojené s využitím kreditnej karty. Mal za to, že také vnucovanie produktov spotrebiteľovi je nekalou obchodnou praktikou a je v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku. Považoval zmluvnú podmienku o uzavretí revolvingového úveru za neprijateľnú a poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co/14/2013 v obdobnej veci, v ktorom sa konštatuje, že k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere nedošlo. Zároveň vedľajší účastník vzniesol i námietku premlčania.

Odporca na pojednávaní konanom dňa 19.01.2014 uviedol, že nemá výhrady voči vstupu vedľajšieho účastníka do konania a súhlasil s tým, aby súd bral do úvahy jeho písomné vyjadrenia. Pokiaľ ide o návrh, tento navrhol zamietnuť, pretože nárok navrhovateľa pokladá za nepodložený.

Na úverovej zmluve zo dňa 22.02.2008 č. 5807081844 na jej prvej strane obsahujúcej aj podpisy oboch zmluvných strán je uvedené drobným písmom, že spoločnosť a klient podpismi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú aj záväzkový vzťah z právneho dôvodu VIČ podľa hlavy 12 Úverových podmienok, dohodu o zrážkach zo mzdy, zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I., zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II., a to všetko v rozsahu uvedenom na rube tejto listiny a v Úverových podmienkach.

Podľa Hlavy 8 § 1 úverových podmienok zmluvné strany sa popri ÚZ dohodli aj na uzatvorení zmluvy o RÚ I. Klient je oprávnený čerpať RÚ I. opakovane, prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v týchto ÚP.

Podľa Hlavy 8 § 3 Úverových podmienok zmluva o RÚ I. sa stáva platnou podpisom ÚZ a účinnou okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom ÚK.

Podľa Hlavy 8 § 4 Úverových podmienok zmluvné strany sa dohodli na zvýšení úverového rámca z počiatočnej výšky 15 000,- Sk na čísku stanovenú klientom pri telefonickom hovore so spoločnosťou, pri ktorom dochádza k aktivácii ÚK.

Podľa Hlavy 8 § 5 Úverových podmienok spoločnosť klientovi ku dňu účinnosti zmluvy o RÚ I. zriadi úverový účet pre čerpanie RÚ I., a to do výšky dohodnutého úverového rámca RÚ I. Úverovým účtom sa rozumie účet, na ktorom spoločnosť eviduje svoje pohľadávky voči klientovi z poskytnutého RÚ I. a tomu zodpovedajúce záväzky klienta. Úverovým rámcom sa rozumie maximálny objem RÚ I., ktorý je klient oprávnený čerpať. Klient je povinný hradiť všetky poplatky a odmeny s úverovým účtom súvisiace.

Podľa Hlavy 9 § 4 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý RÚ I., a to v pravidelných mesačných splátkach, vždy ku 20.dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k 20.dňu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu a teda k poskytnutiu RÚ I. Výška splátky bola dohodnutá vo výške 4 % z výšky dohodnutého úverového rámca RÚ I. platného ku dňu splatnosti danej splátky. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté dohodnuté úroky, príslušná časť čerpaného RÚ I. a poplatky. Splátky je klient povinný hradiť do okamihu úplného uhradenia čerpaného RÚ I., vrátane úrokov a poplatkov. Klientov záväzok k hradeniu úrokov z poskytovaného RÚ I. voči spoločnosti vzniká okamihom, kedy sa transakcia prejaví na úverovom účte klienta.

V súlade s § 497 odsek 1 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 odsek 1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

V zmysle § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 odsek 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3,4 OZ).

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a o pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

V zmysle § 9 ods.1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu

osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Súd vyhodnotil, že vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je potrebné posudzovať ako spotrebiteľský, a to súlade s ustanovením § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa za spotrebiteľskú zmluvu považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu účastníkov, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže navrhovateľ ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu s odporcom, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (odporca je označený identifikačnými znakmi typickými pre fyzické osoby - nepodnikateľov, t.j. menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom).

Podľa ustanovenia § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv a povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

V zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V súlade s § 40 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil právo na zaplatenie dlžnej sumy s príslušenstvom, a to zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá mala byť uzavretá v rámci úverovej zmluvy zo dňa 22.02.2008 č. 5807081844. Podľa obsahu tejto úverovej zmluvy úver poskytnutý odporcovi mal slúžiť na nákup presne označeného tovaru, a to spáľňovej zostavy. Je teda zrejmé, že úmyslom odporcu bolo získanie úveru na nákup spotrebného tovaru. Inú vôľu odporca v čase uzatvorenia zmluvy nemal, a teda nebolo jeho cieľom uzatvoriť i ďalšiu zmluvu o revolvingovom úvere. Podmienkou platnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je to, aby právny úkon sa urobil slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; v opačnom prípade je právny úkon neplatný. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu (§ 34 Občianskeho zákonníka).

Z predloženej úverovej zmluvy je možné ustáliť, že účastníci tohto konania uzatvorili individuálne špecifikovanú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver na nákup tovaru. Touto zmluvou však v ďalšom navrhovateľ vopred vnútil odporcovi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu, a to získanie úveru na nákup tovaru. Ako vyplýva z predtlaču úverovej zmluvy, odporca sa súčasne jedným a tým istým podpisom na zmluve podpísal aj pod tú časť predtlaču listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, pričom tento mal vzniknúť až v budúcnosti. Teda, ak chcel odporca získať úver na zakúpenie tovaru, čo bolo primárne jeho pohnútkou k vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom, nemal na výber a musel podpísať predloženú predtlač listiny obsahujúcu v sebe tiež náležitosti iného právneho úkonu. V tomto prípade sa tak dá usudzovať nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom ako bol primárne vo sfére jeho záujmu. Uvedené sa nepochybne týka i vôle spotrebiteľa byť viazaný tými časťami Úverových podmienok vzťahujúcimi sa na revolvingový úver, nakoľko podpisom úverovej zmluvy odporca prehlásil, že sa oboznámil s úverovými podmienkami a súhlasil s nimi bez výhrady. Keďže úverová zmluva sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru, spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s tými časťami Úverových podmienok, ktoré sa týkajú práve revolvingového úveru a úverovej karty.

V čase uzatvorenia úverovej zmluvy odporca nemal inú vôľu než tú, ktorá smerovala k získaniu úveru na nákup konkrétneho spotrebného tovaru. Nedostatok vôle odporcu uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere spôsobuje teda absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Následne po takto neplatne uzatvorenom právnom úkone medzi účastníkmi až do doby aktivácie karty nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere v písomnej forme. Takáto písomná forma bola podmienkou platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch), a to aj vtedy, ak spotrebiteľovi bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať. Medzi účastníkmi tak nedošlo k uzavretiu zmluvy v zákonom predpísanej forme, čo je ďalším dôvodom spôsobujúcim neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 40 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o účinnosť zmluvy o revolvingovom úvere, táto mohla nastať okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov len v prípade platne uzatvorenej zmluvy.

Na základe uvedeného má súd za to, že v danom prípade nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere.

Okrem toho konanie navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere má navyše znaky nekalosti, čo nie je v súlade so zásadou dobrých mravov uplatňovanou v spoločnosti.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi bol obsiahnutý i v zákone č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Podľa ustanovenia § 6 ods. 3 tohto zákona predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe, a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lešť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Úverová zmluva vypracovaná navrhovateľom a predložená odporcovi na podpis vzbudzuje zdanie, ako keby jej obsahom bol len jeden právny úkon. Je to evidentné hneď z jej označenia. Až úplne na konci pretlačeného formulára úverovej zmluvy je drobným písmom spomenutá ďalšia zmluva, a to zmluva o revolvingovom úvere. V prípade dvoch alebo viacerých úverov obsiahnutých v jednej listine, by preto malo byť bežnou praxou a zvyklosťou bankových alebo nebankových subjektov túto pluralitu úverov zvýrazniť. Navrhovateľ túto pluralitu poskytnutých úverov vôbec nezvýraznil, ale naopak vyvolal dojem, ako keby odporcovi mal byť poskytnutý iba úver jeden. Takéto konanie navrhovateľa bežnej praxi a zvyklostiam odporuje, a preto je v rozpore s dobrými mravmi. Konanie priečiace sa dobrým mravom je preto dôvodom neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ustanovenia 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Keďže účastníci zmluvu o revolvingovom úvere platne neuzatvorili, navrhovateľom uplatnený nárok na vrátenie ním poskytnutých finančných prostriedkov tak možno posúdiť len ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ustanovenia § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z navrhovateľom predložených listinných dôkazov, a to jeho vyjadrenia ako i predloženého výpisu z účtu nepochybne vyplýva, že odporca vyčerpal z revolvingového úveru sumu 663,88 eur a uhradil navrhovateľovi sumu 891,31 eur, teda via jako vyčerpal. Z uvedeného dôvodu nemá navrhovateľ titulu bezdôvodného obohatenia nárok na zaplatenie žiadneho dlhu zo strany odporcu.

Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa, pričom poukazoval na plynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Zároveň však súd v súlade s ustanovením § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je ex offo povinný skúmať, či nedošlo k oslabeniu nároku navrhovateľa v dôsledku jeho premlčania. Pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna dvojročná premlčania doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. V posudzovanom prípade začala plynúť objektívna trojročná doba na vydanie bezdôvodného obohatenia deň nasledujúci po dni, keď došlo prvýkrát k plneniu na základe neplatnej zmluvy, bez ohľadu na to, či ten, kto poskytol plnenie o neplatnosti vedel alebo nie, t.j. odo dňa 17.09.2008, keďže k čerpaniu revolvingového úveru došlo dňa 16.09.2008. Keďže návrh bol podaný na súde dňa 07.03.2014, je námietka premlčania vznesená vedľajším účastníkom dôvodná, a teda je ďalším dôvodom, pre ktorý by súd návrh tiež zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V danej veci bol v konaní úspešný v plnom rozsahu odporca, preto by mu patrila náhrada trov konania. Odporca si však náhradu trov konania neuplatnil, žiadne trovy konania mu ani nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Súd zaviazal neúspešného navrhovateľa na náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva na strane úspešného vedľajšieho účastníka, čo vyplýva z ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Jeho trovy konania v celkovej výške 82,48 eur pozostávajú len z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby po 33,20 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd) a dva režijné paušály po 8,04 eur, a to v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z.z. Navrhovateľ je takto vyčíslené a priznané trovy povinný zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 3 mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal nevyhnutné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).